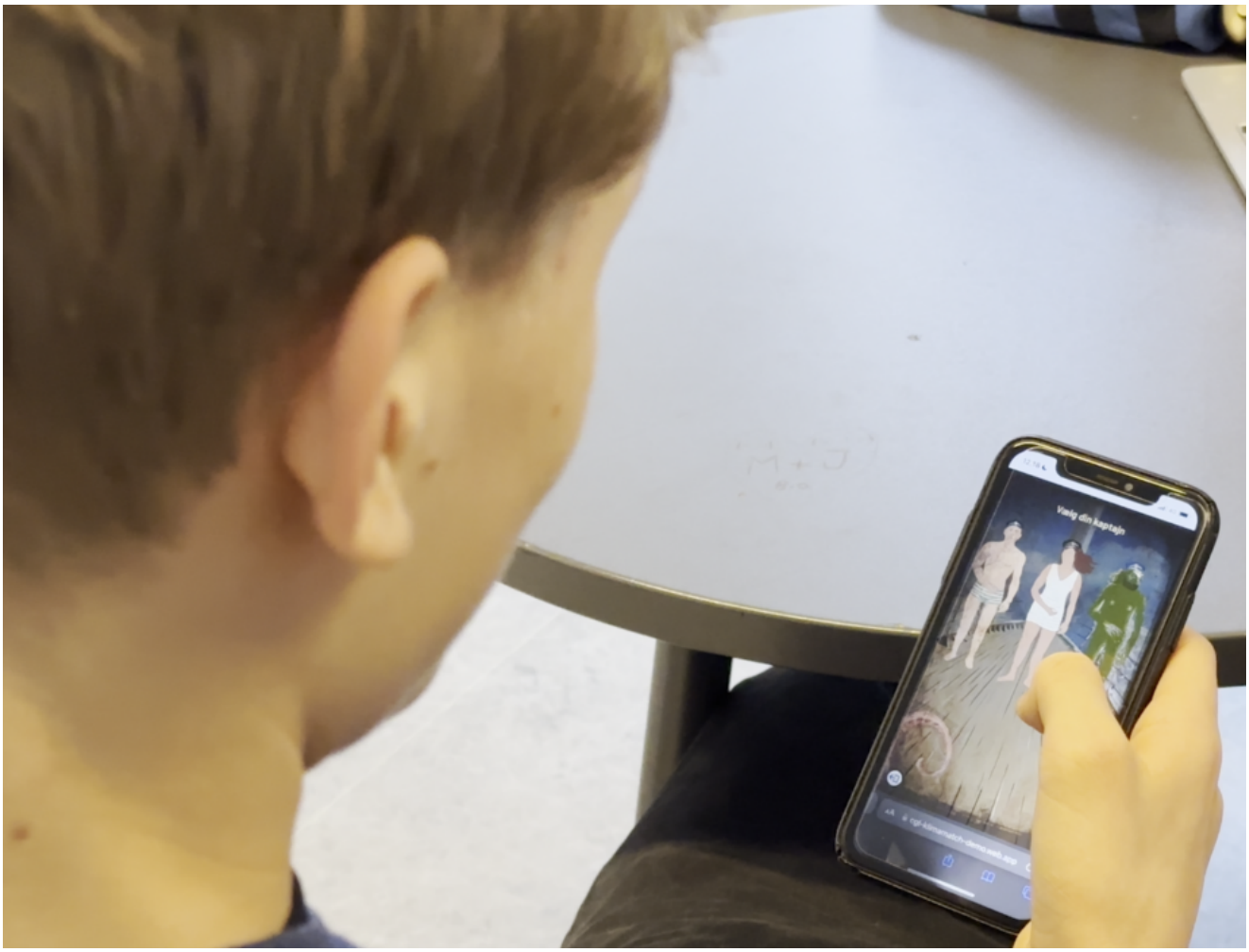
PRESSEMEDDELELSE

PRESSEMEDDELELSE – Dansk klimaprojekt vinder international innovationspris: 6.000 skoleelever hjælper klimaforskere

Pressemeddelelse · Kultur, sport og fritid

Klimamatch har vundet en international innovationspris der blev overrakt den 13. november til Rigsarkivet og DMI. 253 skoleklasser fra 7.– 10. klasse har spillet Klimamatch og verificeret over 1.6 mio. historiske vejrdata, der stammer fra gamle skibsjournaler i Rigsarkivet. Disse klimadata skal nu bruges i DMI's klimamodeller som en vigtig brik i fremtidens klimaforskning. Klimamatch er støttet af A.P. Møller Fonden Foto: Foto: Rigsarkivet

Et samarbejde mellem Rigsarkivet og DMI har vundet den internationale EURBICA Innovation Award 2026 pris for Klimamatch, hvor mere end 6.000 danske

skoleelever har hjulpet forskere med at kontrollere 1,6 millioner historiske vejrobservationer fra gamle skibsjournaler. Prisen blev overrakt den 13. november i Bukarest og anerkender projektets innovative tilgang til at kombinere historiske arkivalier, klimaforskning og unges deltagelse i forskning.

Hvordan kan flere hundrede år gamle skibsjournaler og tusindvis af danske skoleelever bidrage til fremtidens klimaforskning? Det har Rigsarkivet og Danmarks Meteorologiske Institut (DMI) vist med Klimamatch, der nu har modtaget en international innovationspris.

Klimamatch er en del af projekt ROPEWALK, hvor Rigsarkivet og DMI arbejder med at gøre historiske vejrobservationer fra danske skibsjournaler tilgængelige for klimaforskningen. Projektet er støttet af A.P. Møller Fonden.

I efteråret 2025 deltog 6.050 elever fra 253 skoleklasser i 7.-10. klasse i Klimamatch. Gennem et digitalt spil hjalp eleverne med at kontrollere og rette data fra flere hundrede år gamle skibsjournaler, som var blevet aflæst ved hjælp af kunstig intelligens. På blot syv uger kontrollerede eleverne mere end 1,6 millioner vejrobservationer, der nu kan indgå i arbejdet med at skabe et mere præcist billede af fortidens klima.

Historiske arkivalier skaber ny videnEURBICA Innovation Award 2026 blev overrakt til Klimamatch ved en prisceremoni på Central University Library i Bukarest, hvor både Rigsarkivet og DMI var på scenen.

Idéen til Klimamatch kom fra projektleder Adam Jon Kronegh fra Rigsarkivet, som har stået for udviklingen af spillet og forløbet. Han fortæller: “Tanken var at skabe et projekt, hvor eleverne både fik en lille medandel i klimaforskningen og samtidig lærte om Danmark som søfartsnation – og hvor alle kunne være med, uanset faglige forudsætninger. På syv uger har mere end 6.000 elever kontrolleret 1,6 millioner vejrobservationer – en opgave, som selv den nyeste teknologi ikke kan klare alene. Prisen er først og fremmest elevernes.”

Også hos DMI glæder man sig over de unges engagement: "Klimamatch er et rigtig godt eksempel på, hvordan historisk viden og klimaforskning kan kombineres og skabe værdi på nye måder. Med spillet har DMI og Rigsarkivet formået at engagere unge i både klimaforskningen og menneskets historie. Det er en stærk kombination, som både bidrager med værdifulde observationer til forskningen og er med til at vække unges interesse for naturvidenskab. EURBICA’s pris er en flot anerkendelse af det tværfaglige samarbejde og projektets innovative tilgang," udtaler Marianne Thyrring, direktør i DMI.

Fra gamle skibsjournaler til fremtidens klimaforskning I mere end 350 år har danske søfolk registreret vind, vejr, temperaturer og andre observationer på deres rejser over verdenshavene. Disse oplysninger er bevaret i Rigsarkivets samlinger og udgør en værdifuld kilde til at forstå fortidens vejr og klima.

I ROPEWALK-projektet er 31.000 skibsjournaler med omkring to millioner sider blevet digitaliseret. Ved hjælp af ny teknologi og frivilliges indsats bliver oplysningerne gjort søgbare og anvendelige for forskere. Klimamatch har vist, hvordan også børn og unge kan bidrage til det vigtige arbejde. Det siger Martin Stendel, der er klimaforsker i DMI og som sammen med Adam Jon Kronegh står for projekt ROPEWALK, som Klimamatch er en del af.

"Jeg er først og fremmest stolt over at Klimamatch nu får en pris uden for Danmark for vores samarbejde på tværs af DMI og Rigsarkivet. Fra mit perspektiv som klimaforsker, giver prisen mig også et håb om en øget opmærksomhed på, at man med et kreativt greb kan involvere børn og unge på andre måder end traditionel undervisning. Det er vigtigt at formidle til de unge, at de kan gøre en forskel, fordi vi skal tage deres bekymringer om klimaet alvorligt. Endnu bedre er det, hvis værdien af det ikke kun er øget viden, men også at de unge har haft det sjovt imens."

International anerkendelse af dansk samarbejdeKlimamatch blev afsluttet i november 2025, hvor vinderklassen fra Køge Lille Skole fik overrakt hovedpræmien på M/S Museet for Søfart. ROPEWALK-projektet fortsætter arbejdet med at gøre historiske vejrdata tilgængelige for forskningen frem til 2027.

For Rigsarkivet understreger innovationsprisen, at historiske samlinger kan få ny betydning, når de bringes i spil på tværs af fagligheder og generationer. Det fortæller rigsarkivar Morten Ellegaard:

"Klimamatch viser, hvordan historiske arkivalier kan få ny værdi, når vi anvender moderne teknologi og inddrager borgerne. De skibsjournaler, vi har bevaret gennem århundreder, bidrager nu med vigtig viden til klimaforskningen. Det er et meget konkret eksempel på, hvordan vores fælles skriftlige kulturarv kan skabe værdi for samfundet i dag og for kommende generationer."

Faktaboks om Klimamatch og ROPEWALK

Klimamatch

- Klimamatch er udviklet af Rigsarkivet og DMI som en del af ROPEWALK-projektet.
- I efteråret 2025 deltog 6.050 elever fra 253 skoleklasser i 7.-10. klasse.
- Eleverne kontrollerede 1.664.622 historiske vejrdata fra gamle skibsjournaler gennem et digitalt spil.
- Formålet var både at kvalitetssikre historiske data til klimaforskningen og engagere unge i naturvidenskab og historie.
- Klimamatch blev afsluttet i november 2025.
- Projektet har vundet EURBICA Innovation Award 2026, overrakt den 13. november i Bukarest.

ROPEWALK

- ROPEWALK (Rescuing Old data with People's Efforts: Weather and climate Archives from LogbooK records) er et samarbejde mellem Rigsarkivet og DMI.
- Projektet skal gøre historiske vejrobservationer fra danske skibsjournaler tilgængelige for dansk og international klimaforskning.
- Rigsarkivet har digitaliseret 31.000 skibsjournaler med omkring to millioner sider fra mere end 350 års søfartshistorie.
- Projektet anvender blandt andet kunstig intelligens og frivillige til at aflæse og kontrollere historiske data.
- ROPEWALK er støttet af A.P. Møller Fonden med 14,25 millioner kroner.
- Projektet fortsætter frem til 2027.

Yderligere oplysninger

- EURBICA Innovation Award: European Regional Branch of the International Council on Archives. It "recognises an outstanding project or initiative that advances archival practice through innovation in at least one clearly defined professional area (..) The award particularly encourages the adoption of new and emerging technologies—such as (..) data science, linked/open data, modern discovery platforms, or novel digital preservation approaches."
- Gå på opdagelse i Rigsarkivets skibsjournaler på Arkivalieronline og Havets Arkiv
- Læs mere om Klimamatch, lyt til podcasts om dansk søfartshistorie, se undervisningsmaterialet og kort introduktions video.

For yderligere information:

Herdis Preil Damberg, Rigsarkivet, 26 82 05 45, presse@dmi.dk

KILDE / LOGO: Rigsarkivet. FOTO: Rigsarkivet.

Online: https://pressemeddelelse.dk/pressemeddelelser/pressemeddelelse-dansk-klimaprojekt-vinder-international-innovationspris-6000-skoleelever-hjaelper-klimaforskere/

Pressemeddelelsen er videreformidlet af Pressemeddelelse.dk. Pressemeddelelse.dk er ikke ansvarlig for indholdet. Spørgsmål til indholdet rettes til Rigsarkivet.